

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ **Αρ. Φύλλου 34**

12 Μαρτίου 1997

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 30

Αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος της Ιστορίας της Δ' τάξης του Δημοτικού Σχολείου».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφος 11, περίπτωση ε και το άρθρο 24 παράγραφος 2, περίπτωση γ του Ν. 1566/85.
2. Τις διατάξεις του άρθρου 29Α' του Ν. 1558/85 (Α' 137) το οποίο προσετέθη με το άρθρο 27 του Ν. 2081/1992 (Α' 154).
3. Την αριθμ. 3/1996 πρόταση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.
4. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.
5. Την αριθμ. 598/96 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση του Υφυπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Καθορίζουμε το αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος της Ιστορίας της Δ' τάξης του Δημοτικού σχολείου ως εξής:

Ι. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

– Η Διδασκαλία της Ιστορίας δημιουργεί τις προϋποθέσεις, ώστε οι μαθητές να καταστούν ενεργά και υπεύθυνα μέλη της κοινωνίας.

– Η αισθητοποίηση της έννοιας της αλλαγής που συντελείται στο χώρο και το χρόνο είναι απαραίτητη για την ερμηνεία των ιστορικών γεγονότων.

– Έμφαση δίνεται στις ειρηνικές περιόδους και την πολιτιστική δραστηριότητα, στην περιγραφή της ζωής, των ασχολιών και των συνηθειών των ανθρώπων σε κάθε ιστορική περίοδο.

– Η προσέγγιση γίνεται με γνώμονα τον απαλλαγμένο από μισαλλοδοξία πατριωτισμό σε αρμονική σύζευξη με το πνεύμα αλληλοκατανόησης των λαών.

– Τα βασικά κείμενα συμπληρώνονται με άλλα που σκοπό έχουν την προσέλκυση του ενδιαφέροντος και την καλλιέργεια της ιστορικής σκέψης.

– Η αξιοποίηση μιας ποικιλίας διδακτικών μέσων και δραστηριοτήτων είναι αναγκαία για μια πιο αποτελεσματική διδασκαλία της Ιστορίας.

ΙΙ. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος της Ιστορίας είναι να βοηθήσει τα παιδιά:

– Να έρθουν σε πρώτη γνωριμία με τον ιστορικό βίο του ελληνικού έθνους και της ιδιαίτερης πατρίδας τους, να κατανοήσουν την ιστορική συνέχεια και την προσφορά του έθνους στην εξέλιξη του πολιτισμού, ώστε να αναπτύξουν το συναίσθημα της αγάπης προς την Πατρίδα και τα δημοκρατικά ιδεώδη.

– Να πάρουν μια γενική εικόνα των πιο σημαντικών γεγονότων από την παγκόσμια ιστορία, εκείνων που συνδέονται με την ελληνική ή διαδραμάτισαν αποφασιστικό ρόλο στις τύχες του κόσμου.

– Να έχουν για πρώτη εξοικείωση με τον ιστορικό τρόπο σκέψης.

– Να αξιολογούν σωστά και να κατανοούν το παρελθόν μέσα από τις δημιουργικές πράξεις, αλλά και από τα σφάλματα των παλαιοτέρων, ώστε να αναπτύξουν την ικανότητά τους για συνειδητή και ελεύθερη συμμετοχή στη ζωή του λαού μας και της ευρύτερης κοινότητας των εθνών.

– Να αναπτύξουν εποικοδομητική στάση απέναντι στην ιστορική μάθηση (περιέργεια και ενδιαφέρον, πνεύμα αντικειμενικότητας, επιθυμία και διεύρυνση των ιστορικών τους γνώσεων).

– Να ασκηθούν στον τρόπο εργασίας και τις τεχνικές που προσδιορίζουν στην ιστορική επιστήμη (συλλογή, ταξινόμηση και έλεγχος ιστορικού υλικού, μελέτη χαρτών και σχεδιαγραμμάτων, διατύπωση και επαλήθευση υποθέσεων, συναγωγή αρχών κ.τ.λ.).

ΙΙΙ. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ Δ' ΤΑΞΗΣ

Σκοπός του μαθήματος της Ιστορίας της Δ' τάξης είναι να γνωρίσουν οι μαθητές την Ιστορία των Αρχαίων Ελλήνων από τα γεωμετρικά χρόνια ως τη ρωμαϊκή κατάκτηση.

IV. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
1. ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ-ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ Δ΄ ΤΑΞΗΣ	Οι μαθητές: - Επαναφέρουν στη μνήμη τους τα κυριότερα σημεία της προϊστορίας και της πρωτοϊστορίας. - Εισάγονται στο περιεχόμενο της Ιστορίας της αρχαίας Ελλάδας.	**Τι μάθαμε στην Ιστορία της Γ΄ τάξης.** Σύντομη επανάληψη των κυριότερων φάσεων από τη στιγμή που ο άνθρωπος κατασκεύασε τα πρώτα εργαλεία ως την περίοδο της παρακμής των Μυκηνών. Στοιχεία από τους μύθους της Αργοναυτικής εκστρατείας του Ηρακλή, του Τρωϊκού πολέμου και της Οδύσσειας.	Οι μαθητές να γίνουν ικανοί: - Να ανακαλέσουν στη μνήμη τους και να συζητήσουν πληροφορίες, καταστάσεις και γεγονότα, που τους απασχόλησαν στο μάθημα της Ιστορίας της προηγούμενής τάξης. - Να συνειδητοποιήσουν ότι ο πολιτισμός πέρασε από φάσεις σημαντικές. Φάσεις που συνδέονται με αντίστοιχες ασχολίες των ανθρώπων. - Να εκτιμήσουν την πρόοδο που σημειώθηκε στην περίοδο του μινωϊκού και μυκηναϊκού πολιτισμού.
		Τι θα μάθουμε στην Ιστορία της Δ΄ τάξης. Συνοπτική παρουσίαση των τεσσάρων περιόδων που περιλαμβάνει η ιστορία των αρχαίων χρόνων-γεωμετρικής, αρχαϊκής, κλασικής, αλεξανδρινής-και του χώρου, μέσα στον οποίο εξελίχθηκαν τα γεγονότα.	- Να σχηματίσουν μια πρώτη αντίληψη των περιόδων στις οποίες διακρίνουμε την αρχαία ιστορία. - Να συσχετίσουν την ονομασία κάθε περιόδου με τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της τέχνης αυτής της περιόδου. - Να εντοπίσουν στο χάρτη το χώρο που εξελίσσονται τα γεγονότα της αρχαίας ιστορίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
ΙΙ. ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ (1100-800 π.Χ.)	- Γνωρίζουν το γεγονός της καθόδου των Δωριέων και του πρώτου ελληνικού αποικισμού. - Κατανοούν τις μεταβολές που σημειώθηκαν στην Ελλάδα λόγω της καθόδου των Δωριέων. - Διακρίνουν τους λόγους που οδήγησαν στην κάθοδο των Δωριέων, στις άλλες μετακινήσεις και στον πρώτο αποικισμό. - Εκτιμούν τη σπουδαιότητα των ομηρικών επών και τη σημασία τους για τη γνώση εκείνης της εποχής.	**Η κάθοδος των Δωριέων.** Η αφετηρία, η διαδρομή, οι τόποι εγκατάστασης, οι συνθήκες, τα αίτια και τα αποτελέσματα της καθόδου των Δωριέων. Ο μύθος των Ηρακλειδών. Η γενίκευση των μεταναστευτικών κινήσεων.	- Να γνωρίσουν τα βασικά στοιχεία της καθόδου των Δωριέων: από που ξεκίνησαν, από που πέρασαν και που εγκαταστάθηκαν οι Δωριείς. - Να κατανοήσουν τις συνθήκες και τους λόγους που έκαμαν τους Δωριείς και άλλα ελληνικά φύλα να μετακινηθούν. - Να συσχετίσουν το ιστορικό γεγονός της καθόδου των Δωριέων με το μύθο των Ηρακλειδών. - Να εκτιμήσουν τις συνέπειες που είχε η κάθοδος των Δωριέων στις ασχολίες και τον τρόπο ζωής των Ελλήνων και να διακρίνουν αρνητικές και θετικές συνέπειες. - Να μελετήσουν και να συμπληρώσουν το χάρτη της καθόδου των Δωριέων και των άλλων μετακινήσεων που πραγματοποιήθηκαν εκείνη την εποχή
		Οι Έλληνες στη Μικρά Ασία. (Πρώτος αποικισμός). Αφετηρία, ενδιάμεσοι σταθμοί και τόποι εγκατάστασης των αιολικών, ιωνικών και δωρικών φύλων. Αίτια και αποτελέσματα του πρώτου αποικισμού.	- Να γνωρίσουν από που ξεκίνησαν, από που πέρασαν και που εγκαταστάθηκαν οι Αιολείς, οι Ίωνες και οι Δωριείς και να κατανοήσουν τις συνθήκες της ζωής και τους λόγους που τους έκαμαν να μεταναστεύσουν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
		Διατήρηση της φυλετικής ενότητας των αποίκων.	- Να εκτιμήσουν τις συνέπειες, που είχε για τους αποίκους η μετανάστευσή τους στα εύφορα παράλια της Μ. Ασίας, καθώς και το ρόλο των κοινών ιερών και εορτών στη διατήρηση της φυλετικής ενότητας των Ελλήνων. - Να μελετήσουν και να συμπληρώσουν το χάρτη του πρώτου ελληνικού αποικισμού.
	Η διοίκηση του κράτους. Στοιχεία της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής κατάστασης, που επικρατούσε στα ελληνικά κράτη της γεωμετρικής εποχής. Χαρακτηριστικά στοιχεία από την καθημερινή ζωή, όπως παρουσιάζονται κυρίως μέσα από τα ομηρικά έπη.	- Να γνωρίσουν βασικά στοιχεία της οικονομικής κατάστασης, της κοινωνικής σύνθεσης και της πολιτικής οργάνωσης των ελληνικών φυλετικών κρατών καθώς και χαρακτηριστικά στοιχεία της καθημερινής ζωής. - Να εκτιμήσουν τη διαφοροποίηση που σημειώνεται στην άσκηση της βασιλικής εξουσίας και στις σχέσεις βασιλιά-λαού, σε σύγκριση με αντίστοιχες της μινωϊκής και μυκηναϊκής εποχής.	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΣΤΟΧΟΙ
	- Να συσχετίσουν κάποιες εκδηλώσεις από την καθημερινή ζωή των ανθρώπων εκείνης της εποχής με ανάλογες της σημερινής.
Θρησκεία, τέχνες, γράμματα Οι δώδεκα θεοί του Ολύμπου, πανελλήνιοι θεοί. Χαρακτηριστικά στοιχεία της τέχνης στη γεωμετρική εποχή. Η διαμόρφωση του ελληνικού αλφαβήτου.	- Να γνωρίσουν τους δώδεκα θεούς του Ολύμπου, όπως τους πίστευαν και τους φαντάζονταν οι Έλληνες. - Να αντιληφθούν κάποια χαρακτηριστικά στοιχεία της τέχνης εκείνης της εποχής και να συσχετίσουν τα γεωμετρικά σχήματα, που κοσμούν τα αγγεία εκείνης της εποχής με τη γενική ονομασία της περιόδου. - Να αποκτήσουν μια πρώτη αντίληψη για το ελληνικό αλφάβητο.
Όμηρος ο μεγάλος ποιητής Έπη, τα πρώτα έργα της ελληνικής λογοτεχνίας. Τα ομηρικά έπη, περιεχόμενο και σημασία τους. Στοιχεία από τη ζωή του Ομήρου.	- Να γνωρίσουν τι είναι τα έπη και ειδικότερα τα έπη του Ομήρου, Ιλιάδα και Οδύσσεια. - Να γνωρίσουν τη μεγάλη σπουδαιότητα των έργων του Ομήρου, κυρίως ως

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
	Τα Ομηρικά έπη ως πηγή γνώσης και έμπνευσης.	πηγής ιστορικής γνώσης και να εκτιμήσουν τη διαχρονική αξία και την επίδρασή τους στην παιδεία, την τέχνη, τη λογοτεχνία.	
III.ΑΡΧΑΙΑ ΧΡΟΝΙΑ (800-500 π.χ.)	- Γνωρίζουν το γεγονός του δεύτερου αποικισμού και τις συνθήκες διαμόρφωσης της πόλης-κράτους. - Κατανοούν τις σημαντικότερες μεταβολές που επήλθαν στα αρχαϊκά χρόνια. - Συσχετίζουν μύθους με ιστορικά γεγονότα αυτής της περιόδου. - Εκτιμούν τις συνέπειες που είχε στη ζωή των κατοίκων ο διαφορετικός τρόπος οργάνωσης και διοίκησης των διαφόρων κρατών.	**Νέες ελληνικές αποικίες.** (Ο δεύτερος ελληνικός αποικισμός). Χώρος, χρόνος, αίτια, είδη. Διαφορές ανάμεσα στον πρώτο και δεύτερο αποικισμό. Σχέσεις μητρόπολης-αποικίας. Αποτελέσματα του αποικισμού.	- Να γνωρίσουν από ποιους, σε ποια μέρη, με ποια διαδικασία, πότε και για ποιούς λόγους έγινε ο δεύτερος αποικισμός. - Να κατανοήσουν τις σχέσεις που υπήρχαν ανάμεσα στη μητρόπολη και στις αποικίες της και να τις συσχετίσουν με τα συναισθήματα που τρέφουν και τις σχέσεις που διατηρούν οι σημερινοί μετανάστες με την πατρίδα. - Να διακρίνουν τις διαφορές που υπάρχουν ανάμεσα στον πρώτο και το δεύτερο αποικισμό. - Να εκτιμήσουν τις αλλαγές που έφερε στη ζωή των Ελλήνων ο δεύτερος αποικισμός. - Να βρουν στο χάρτη τις πορείες των αποίκων και να συμπληρώσουν ονόματα νέων αποικιών και μητροπολιτικών κέντρων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
		Τα πολιτεύματα στην αρχαία Ελλάδα. Η ενότητα των Ελλήνων. Οι οικονομικές, κοινωνικές, πολιτικές και πολιτισμικές μεταβολές που πραγματοποιήθηκαν αυτή την περίοδο. Ο θεσμός πόλης-κράτους. Οι κοινοί δεσμοί των Ελλήνων και η καλλιτεχνική και πνευματική ανάπτυξη.	- Να γνωρίσουν τα βασικά στοιχεία των οικονομικών, κοινωνικών πολιτικών και πολιτισμικών μεταβολών που σημειώθηκαν στα αρχαϊκά χρόνια και τις μεταξύ τους σχέσεις. - Να επιδείξουν ενδιαφέρον για την πόλη-κράτος, που τυχόν αναπτύχθηκε στην περιοχή τους εκείνη την εποχή, και να συγκεντρώσουν στοιχεία γι' αυτήν. - Να διακρίνουν τα στοιχεία που διαφοροποιούσαν και τα στοιχεία που ένωναν τις ελληνικές πόλεις-κράτη. - Να διακρίνουν τα κύρια στοιχεία της αρχαϊκής τέχνης. - Να εκτιμήσουν την ανάπτυξη των γραμμάτων.
		Το κράτος της Σπάρτης. Η δημιουργία του κράτους και η επέκτασή του. Η οικονομική, κοινωνική και πολιτική οργάνωση. Η ζωή στη Σπάρτη. Σχετικοί μύθοι. Σύνδεση με τα Τρωϊκά.	- Να γνωρίσουν τη δημιουργία και ανάπτυξη του σπαρτιατικού κράτους, καθώς και τη σπαρτιατική αγωγή και τον τρόπο ζωής των Σπαρτιατών. - Να αναγνωρίσουν σχέσεις ανάμεσα σε μύθους και ιστορικά γεγονότα της εποχής. - Να κατανοήσουν ότι η συγκεκριμένη σύνθεση του πληθυσμού της Σπάρτης επέβαλε τη συγκεκριμένη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
			μορφή του σπαρτιατικού πολιτεύ ματος. - Να εκτιμήσουν τις συνέπειες πο είχε μακροπρόθεσμα η αγωγή και τρόπος ζωής των Σπαρτιατών στ στρατιωτική ισχύ της Σπάρτης αλλά και στην περιορισμέν ανάπτυξη των γραμμάτων και τω τεχνών.
		Η Αθήνα, η πόλη που γέννησε τη δημοκρατία. Η δημιουργία, η έκταση και η συγκρότηση του κράτους της Αθήνας. Η οικονομική, κοινωνική και πολιτική του κατάσταση στην εξελικτική της πορεία προς τη δημοκρατία. Σχετικοί μύθοι.	- Να γνωρίσουν βασικά στοιχεία: Για το χώρο, τον πληθυσμό και τ συγκρότηση του αθηναϊκού κρά τους. Για την εξέλιξη της οικονομικής κοινωνικής και πολιτικής οργάνω σης της Αθήνας από τον 6ο ως το 5ο αιώνα π.χ.
IV.ΚΛΑΣΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ (500-323 π.χ.) **Α. Περσικοί πόλεμοι**	- Γνωρίζουν τα σημαντικότερα γεγονότα των Περσικών πολέμων. - Κατανοούν τις αιτίες που προκάλεσαν τους Περσικούς πολέμους και τους λόγους που συνετέλεσαν στην νίκη των Ελλήνων. - Εκτιμούν τη σημασία που	**Οι Πέρσες απειλούν τους Έλληνες.** Η οργάνωση και η επέκταση του Περσικού κράτους. Η υποταγή των ελληνικών πόλεων της Μ. Ασίας στους Λυδούς και στους Πέρσες. Τα αίτια των Περσικών πολέμων.	- Να γνωρίσουν βασικά στοιχεία γι τη δημιουργία και την επέκταση το κράτους των Περσών ως το τέλο του 6ου αιώνα και τις συνθήκε που επικρατούσαν στις ελληνικέ πόλεις της Μ. Ασίας. - Να κατανοήσουν τα αίτια τω Περσικών πολέμων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
	είχε η νίκη των Ελλήνων και υιοθετούν θετική στάση απέναντι στο θέμα της υπεράσπισης της ακεραιότητας της πατρίδας και της εθνικής ανεξαρτησίας.		
		Η Ιωνική επανάσταση. Οι Πέρσες εκστρατεύουν εναντίον της Ελλάδος. Τα αίτια, η αφορμή, η εξέλιξη και το τέλος της Ιωνικής επανάστασης. Η εκστρατεία του Μαρδόνιου.	- Να γνωρίσουν τα κυριότερα γεγονότα της Ιωνικής επανάστασης και να κατανοήσουν τους λόγους της αποτυχίας της. - Να εκτιμήσουν τη σημασία της ανεξαρτησίας ενός κράτους για την οικονομική ανάπτυξη και την πολιτιστική δημιουργία.
		Η μάχη του Μαραθώνα (490 π.χ.) Τα σημαντικότερα γεγονότα της δεύτερης περσικής εκστρατείας και ιδιαίτερα η μάχη του Μαραθώνα.	- Να γνωρίσουν πού, πότε και πώς οι Αθηναίοι και οι Πλαταιείς αντιμετώπισαν νικηφόρα τους Πέρσες. - Να αντιληφθούν τους συντελεστές της νίκης και τις συνέπειές της. - Να συνειδητοποιήσουν ότι η νίκη των Ελλήνων ήταν κυρίως αποτέλεσμα της αγάπης τους για την πατρίδα και την ελευθερία.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
		Θερμοπύλες-Σαλαμίνα (480 π.χ.) Τα κυριότερα γεγονότα της εκστρατείας του Ξέρξη.	- Να γνωρίσουν πού, πότε και πώς οι Έλληνες αντιμετώπισαν το στρατό και το στόλο του Ξέρξη. - Να αντιληφθούν τη σημασία που είχε η επιλογή των θέσεων για την έκβαση των συγκρούσεων. - Να συσχετίσουν τη μάχη των Θερμοπυλών με μεταγενέστερα ανάλογα γεγονότα (Αλαμάνα, Καλπάκι κ.α.). - Να χαρακτηρίσουν τη στάση του Λεωνίδα και των συντρόφων του και να εκτιμήσουν τις συνέπειες της θυσίας τους.
		Πλαταιές-Μυκάλη (479 π.χ.) Η συνέχεια και το τέλος της τρίτης περσικής εκστρατείας. Η σημασία της απόκρουσης των Περσών.	- Να γνωρίσουν πού, πότε και πώς έγιναν οι μάχες των Πλαταιών και της Μυκάλης. - Να κατανοήσουν τη σημασία της οριστικής απόκρουσης των Περσών. - Να εκτιμήσουν τους παράγοντες που συντέλεσαν στην ελληνική επιτυχία.
Β. Ο χρυσός αιώνας	- Γνωρίζουν το τέλος και τα αποτελέσματα των Περσικών πολέμων, χαρακτηριστικά στοιχεία της ζωής των	**Η ηγεμονία της Αθήνας και το τέλος των περσικών πολέμων** Οι εκστρατείες των Ελλήνων	- Να γνωρίσουν το τέλος των Περσικών πολέμων. - Να κατανοήσουν τη συγκρότηση της Α΄ Αθηναϊκής συμμαχίας και

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
	Αθηναίων στην κλασική εποχή, τα μεγάλα έργα που πραγματοποιήθηκαν και την πνευματική ανάπτυξη που σημειώθηκε. - Αντιλαμβάνονται τη διαχρονικότητα του ελληνικού πολιτισμού. - Εκτιμούν τους λόγους που συνετέλεσαν στη μεγάλη ακμή της Αθήνας. - Νιώθουν συγκίνηση για τα μοναδικά επιτεύγματα των Ελλήνων εκείνης της εποχής, διαμορφώνουν θετική στάση και αποκτούν ενεργό ενδιαφέρον γι' αυτά.	κατά των Περσών και το τέλος των Περσικών πολέμων. Από την Α΄ Αθηναϊκή συμμαχία στην αθηναϊκή ηγεμονία. Η αρχή της διαμάχης Αθήνας-Σπάρτης. Οι τριακονταετείς σπονδές.	την εξέλιξή της σε ηγεμονία. - Να διακρίνουν τους λόγους που οδήγησαν στη διαμάχη Αθήνας-Σπάρτης.
		Η αθηναϊκή κοινωνία την εποχή του Περικλή. Η καθημερινή ζωή στην Αθήνα. Η οικονομική ανάπτυξη, η κοινωνική σύνθεση, η πολιτική οργάνωση και η στρατιωτική δύναμη της Αθήνας. Η εκπαίδευση των νέων. Χαρακτηριστικά στοιχεία από τον τρόπο ζωής των κατοίκων της.	- Να γνωρίσουν την οικονομικ ανάπτυξη που σημειώθηκε, τι κοινωνικοπολιτικές μεταρρυθμίσει που πραγματοποιήθηκαν, καθώ και χαρακτηριστικά στοιχεία απ τον τρόπο ζωής των κατοίκων τη Αθήνας σ' αυτήν την περίοδο. - Να διακρίνουν τα στοιχεία πο έκαμαν το πολίτευμα της Αθήνα περισσότερο δημοκρατικό. - Να φανταστούν κάποιες εκδηλώ σεις από την καθημερινή ζωή των

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
			Αθηναίων με βάση γνωστά σχετικά στοιχεία.
		Τα μεγάλα έργα του Χρυσού αιώνα. Τα μεγάλα επιτεύγματα της αρχιτεκτονικής στην Αθήνα και σε άλλες περιοχές. Η πολεοδομία, η πλαστική, η αγγειοπλαστική και η ζωγραφική.	- Να γνωρίσουν αντιπροσωπευτικά δείγματα της αρχιτεκτονικής, της πλαστικής και της αγγειοπλαστικής της κλασικής εποχής. - Να αντιληφθούν χαρακτηριστικά στοιχεία των επιτευγμάτων της τέχνης εκείνης της εποχής και να σχηματίσουν μια πρώτη αντίληψη της έννοιας του "κλασικού". - Να κατανοήσουν τους λόγους, για τους οποίους τα έργα αυτής της περιόδου συγκεντρώνουν την παγκόσμια εκτίμηση και να νιώσουν θαυμασμό για τα μεγάλα έργα της κλασικής εποχής. - Να συγκρίνουν έργα αυτής της περιόδου με αντίστοιχα προηγουμένων και μεταγενέστερων εποχών.
		Η ακμή των γραμμάτων, της φιλοσοφίας και των επιστημών. Η ανάπτυξη του δράματος της ιστοριογραφίας, της φιλοσοφίας	- Να γνωρίσουν χαρακτηριστικά στοιχεία της δραματικής ποίησης, της ιστοριογραφίας, της φιλοσοφίας, των επιστημών και της ρητορικής καθώς και τους κυριότε-

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
		των επιστημών και της ρητορικής. Σύντομη αναφορά στους δημιουργούς.	ρους εκπροσώπους τους. - Να γνωρίσουν τη δραματική, τη λυρική και την επική ποίηση. - Να εκτιμήσουν το γεγονός ότι και σήμερα εξακολουθούν να παίζονται και να συγκινούν τα έργα των δραματουργών και να σπουδάζονται τα δημιουργήματα όλων των πνευματικών ανθρώπων της εποχής αυτής.
Γ. Ο Πελοποννησιακός πόλεμος (431-404 π.χ.)	- Γνωρίζουν τα σημαντικότερα γεγονότα του Πελοποννησιακού πολέμου, κατανοούν τις αίτιες του και εκτιμούν τις συνέπειές του. - Κρατούν κριτική στάση απέναντι στις πολεμικές συγκρούσεις, ιδιαίτερα τις εμφύλιες. - Γνωρίζουν τα σημαντικότερα γεγονότα της ηγεμονίας της Σπάρτης και της ηγεμονίας της Θήβας και κατανοούν τα χαρακτηριστικά στοιχεία των δύο ηγεμονιών Αθήνας-Σπάρτης. - Εκτιμούν τις συνέπειες των συγκρούσεων μεταξύ των	**Ένας μεγάλος εμφύλιος πόλεμος.** Τα αίτια του Πελοποννησιακού πολέμου. Οι δυνάμεις των αντιπάλων. Οι περίοδοι του πολέμου. **Τα πρώτα χρόνια του πολέμου (431-421 π.χ.)** Τα σημαντικότερα γεγονότα της πρώτης περιόδου του πολέμου, από την εισβολή των Σπαρτιατών στην Αττική ως τη "Νικίειο ειρήνη".	- Να γνωρίσουν ποιοι πήραν μέρος στον Πελοποννησιακό πόλεμο, πόσο κράτησε και σε ποιες περιόδους χωρίζεται και να κατανοήσουν τις αιτίες που τον προκάλεσαν. - Να προβληματιστούν πάνω στα αποτελέσματα του εμφύλιου πολέμου. - Να γνωρίσουν τα σημαντικότερα γεγονότα της πρώτης 10ετίας του πολέμου και να κατανοήσουν τους λόγους για τους οποίους ο πόλεμος αυτός συνεχίστηκε χρόνια. - Να εκτιμήσουν τις φθορές των αντιπάλων σ' αυτήν την περίοδο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
	ελληνικών πόλεων και της ανάμειξης των Περσών στις υποθέσεις της Ελλάδας.		του πολέμου.
		Η συνέχεια και το τέλος του πολέμου. Τα σημαντικότερα γεγονότα της δεύτερης και της τρίτης περιόδου του πολέμου. Το τέλος του.	- Να γνωρίσουν τα σημαντικότερα γεγονότα της συνέχειας του πολέμου, το τέλος και τους όρους της ειρήνης. - Να προβληματιστούν πάνω στις οικονομικές, πολιτικές και ηθικές επιπτώσεις του εμφύλιου πολέμου.
		Η Σπάρτη κυριαρχεί στην Ελλάδα. Η κατάργηση και η αποκατάσταση του δημοκρατικού πολιτεύματος στην Αθήνα. Τα ολιγαρχικά πολιτεύματα και η λαϊκή δυσφορία εναντίον της Σπάρτης, Κύρου ανάβαση και κάθοδος των Μυρίων. Σύγκρουση Σπάρτης-Περσίας και νέος εμφύλιος πόλεμος. "Ανταλκίδειος ειρήνη".	- Να γνωρίσουν την αλλαγή που επέφεραν οι Σπαρτιάτες στο πολίτευμα της Αθήνας, μετά το τέλος του πολέμου, και την αποκατάσταση αμέσως μετά της δημοκρατίας. - Να συγκρίνουν τα αποτελέσματα των Περσικών πολέμων με τα αποτελέσματα του Πελοποννησιακού πολέμου και να διακρίνουν ομοιότητες και διαφορές. - Να γνωρίσουν τα σημαντικότερα γεγονότα από το τέλος του Πελοποννησιακού πολέμου ως την "Ανταλκίδειο ειρήνη". - Να κατανοήσουν πώς οι Σπαρτιάτες επέβαλαν την ηγεμονία τους στους άλλους Έλληνες. - Να κατανοήσουν την πολιτική που

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
			ακολούθησε ο Πέρσης βασιλιάς, για να παραμείνουν οι Έλληνες διχασμένοι και αδύναμοι. - Να εκτιμήσουν τις συνέπειες της ανάμειξης της Περσίας στις υποθέσεις της Ελλάδας, όπως εμφανίζονται στην "Ανταλκίδειο ειρήνη".
		Η ηγεμονία της Θήβας. Η ανάπτυξη της Θήβας. Οι μάχες στα Λεύκτρα και στη Μαντίνεια. Η κατάσταση στην Ελλάδα μετά το τέλος της ηγεμονίας της Θήβας.	- Να γνωρίσουν τα σημαντικότερα γεγονότα από την άνοδο της Θήβας ως το τέλος της ηγεμονίας της. - Να κατανοήσουν τα χαρακτηριστικά της θηβαϊκής ηγεμονίας και να διακρίνουν ομοιότητες και διαφορές με την αθηναϊκή και τη σπαρτιατική. - Να εκτιμήσουν τη συμβολή του Επαμεινώνδα και Πελοπίδα στην ανάπτυξη της θηβαϊκής δύναμης. - Να εκτιμήσουν την κατάσταση που παρουσιάζει η Ελλάδα μετά το τέλος της ηγεμονίας της Θήβας.
Δ. ΓΙΑ ΜΙΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΟΤΗΤΑ	- Γνωρίζουν μερικά από τα σημαντικότερα γεγονότα της ζωής και της δράσης του Φιλίππου Β΄ και του Μ. Αλεξάνδρου και χαρακτηρι-	**Η Μακεδονία.** Το κράτος της Μακεδονίας από τις αρχές του 5ου αιώνα. Βασιλεία του Φιλίππου Β΄. Η ένωση των Ελλήνων κατά των	- Να γνωρίσουν τα σημαντικότερα στάδια της ανάπτυξης του μακεδονικού κράτους και της ένωσης των Ελλήνων εναντίον των Περσών - Να κατανοήσουν τους λόγους που

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ
	στικά στοιχεία από τον τρόπο ζωής των Μακεδόνων, τα οποία σχετίζουν με αντίστοιχα Ελλήνων άλλων ελληνικών περιοχών. - Εκτιμούν τις συνέπειες της μεγάλης εκστρατείας για τον ελληνισμό και για την ανθρωπότητα γενικότερα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
Περσών.	ευνοούσαν την ενωτική προσπάθεια του Φιλίππου Β΄ και τους λόγους που έκαναν μερικούς να αντιδρούν. - Να χαρακτηρίσουν το Φίλιππο Β΄, με βάση τη δράση του. - Να μελετήσουν το χάρτη του μακεδονικού κράτους της εποχής του Φιλίππου Β΄.
Ο Μέγας Αλέξανδρος. Στοιχεία από την παιδική ηλικία και τη μόρφωση του Μ. Αλεξάνδρου. Η προετοιμασία της μεγάλης εκστρατείας.	- Να γνωρίσουν στοιχεία από την παιδική ηλικία του Μ. Αλεξάνδρου, τη μόρφωσή του και τη δράση του στα πρώτα χρόνια της βασιλίας του. - Να εκτιμήσουν τις ενέργειες του Μ. Αλεξάνδρου για την προετοιμασία της εκστρατείας του.
Η μεγάλη εκστρατεία. Η πορεία και τα σημαντικότερα πολεμικά γεγονότα (Γρανικός, Ισσός, Γαυγάμηλα) της εκστρατείας του Μ. Αλεξάνδρου.	- Να γνωρίσουν τα σημαντικότερα πολεμικά γεγονότα και την πορεία της στρατιάς του Μ. Αλεξάνδρου. - Να εκτιμήσουν τους λόγους, στους οποίους οφείλονται οι νίκες των Ελλήνων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
		Το τέλος της εκστρατείας και η διάδοση του ελληνικού πολιτισμού. Το τέλος της εκστρατείας. Το οργανωτικό έργο του Μ. Αλεξάνδρου. Τα σχέδια του, ο θάνατός του. Οι συνέπειες της εκστρατείας.	- Να γνωρίσουν το οργανωτικό έργο, τα σχέδιο και το τέλος του Μ. Αλεξάνδρου. - Να κατανοήσουν τους λόγους που ανάγκασαν το Μ. Αλέξανδρο να σταματήσει την εκστρατεία του. - Να εκτιμήσουν τα μέτρα που πήρε ο Αλέξανδρος για την οργάνωση του μεγάλου κράτους του. - Να νιώσουν υπερηφάνεια για τη διάδοση των ελληνικών γραμμάτων και την επικράτηση της ελληνικής γλώσσας σε όλον τον γνωστό τότε κόσμο. - Να επισημάνουν τα αποτελέσματα της μεγάλης εκστρατείας και να εκτιμήσουν τη σημασία τους για τον ελληνισμό και την ανθρωπότητα γενικότερα.
V. ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ (323-146 π.χ.) Α. ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟ	- Γνωρίζουν τα σημαντικότερα κράτη που διαμορφώθηκαν μετά το θάνατο του Μ. Αλεξάνδρου και χαρακτηριστικά δημιουργήματα και στοιχεία της καθημερινής ζωής των Ελλήνων στην	**Τα κράτη των διαδόχων.** Οι πόλεμοι μεταξύ των διαδόχων και η διάσπαση του κράτους του Μ. Αλεξάνδρου. Τα βασίλεια της Αιγύπτου, της Συρίας, της Περγάμου και της Μακεδονίας.	- Να γνωρίσουν τα κράτη που διαμορφώθηκαν μετά τη διάσπαση του κράτους του Μ. Αλεξάνδρου. - Να αντιληφθούν χαρακτηριστικά στοιχεία της ακμής και παρακμής αυτών των κρατών. - Να διακρίνουν ομοιότητες και

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
	ελληνιστική περιοχή. - Κατανοούν τους βασικούς λόγους και τα χαρακτηριστικά στοιχεία των συγκρούσεων, καθώς και τις συνέπειες που είχαν για τον ελληνικό κόσμοι οι αλλεπάλληλοι εμφύλιοι πόλεμοι αυτής της περιόδου.		διαφορές στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική σύνθεση και την πολιτική οργάνωση μεταξύ των κρατών. - Να εκτιμήσουν τις συνέπειες των αλλεπάλληλων συγκρούσεων μεταξύ των κρατών αυτών.
		Πύρρος, ο βασιλιάς της Ηπείρου. Η Ήπειρος πριν από τον Πύρρο. Ο Πύρρος και η δράση του.	- Να γνωρίσουν χαρακτηριστικά στοιχεία του κράτους της Ηπείρου και τα σημαντικότερα γεγονότα από τη δράση του Πύρρου. - Να κατανοήσουν τις συνέπειες των συγκρούσεων μεταξύ των ελληνικών πόλεων της Κάτω Ιταλίας και της Σικελίας. - Να εκτιμήσουν τα αποτελέσματα των πολέμων του Πύρρου.
		Τα άλλα κράτη στην Ελλάδα. Αιτωλική και Αχαϊκή συμπολιτεία Σπάρτη. Στοιχεία της οργάνω-σης, της δύναμής τους και της δράσης του.	- Να γνωρίσουν χαρακτηριστικά στοιχεία από τη δράση των συμπολιτειών, οι οποίες δημιουργήθηκαν στην κεντρική και νότια Ελλάδα, και τις εξελίξεις που σημειώθηκαν στη Σπάρτη. - Να συσχετίσουν τα χαρακτηριστικά των συμπολιτειών με εκείνα των συμμαχιών-ηγεμονιών προγενέστερων εποχών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
			- Να συσχετίσουν τα χαρακτηριστικά των συμπολιτειών με εκείνα των συμμαχιών-ηγεμονιών, προγενέστερων εποχών. - Να εκτιμήσουν τα αποτελέσματα της συνέχισης των συγκρούσεων μεταξύ των ελληνικών κρατών της νότιας Ελλάδας.
		Η καθημερινή ζωή στα ελληνιστικά χρόνια. Στοιχεία από την οικονομική και κοινωνική κατάσταση κι από την καθημερινή ζωή των κατοίκων στις πόλεις του ελληνικού και του ευρύτερου ελληνιστικού κόσμου.	- Να γνωρίσουν βασικά στοιχεία από τις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες και από την καθημερινή ζωή των κατοίκων ελληνικών και ελληνιστικών πόλεων στις διάφορες περιοχές. - Να διακρίνουν αλλαγές που έχουν σημειωθεί στη ζωή των ανθρώπων της εποχής αυτής.
		Ο ελληνιστικός πολιτισμός. Η επικράτηση της "κοινής" ελληνικής γλώσσας. Ποίηση, πεζός λόγος, θετικές επιστήμες, αρχιτεκτονική, πολεοδομία, πλαστική, ζωγραφική, ψηφιδωτά.	- Να γνωρίσουν χαρακτηριστικά στοιχεία από τις εξελίξεις που σημειώθηκαν στα γράμματα, τις επιστήμες και τις τέχνες στην ελληνιστική εποχή. - Να γνωρίσουν τα νέα πολιτιστικά κέντρα (Αλεξάνδρεια, Αντιόχεια, Πέργαμο) και αντιπροσωπευτικά έργα του πολιτισμού τους.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
			- Να κατανοήσουν επιδράσεις που άσκησε και δέχτηκε ο ελληνικός πολιτισμός με την εξάπλωσή του (ελληνιστικός πολιτισμός). - Να διακρίνουν βασικές αλλαγές που σημειώθηκαν στα γράμματα, τις επιστήμες και τις τέχνες σ' αυτήν την περίοδο.
Β. ΡΩΜΗ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΑ	- Γνωρίζουν τα σημαντικότερα γεγονότα, που συνδέονται με την ανάπτυξη του ρωμαϊκού και του καρχηδονιακού κράτους και την κατάκτηση της Ελλάδας από τους Ρωμαίους.	**Νέες δυνάμεις: Καρχηδόνα-Ρώμη.** Στοιχεία από την ανάπτυξη του καρχηδονιακού και του ρωμαϊκού κράτους. Η σύγκρουσή τους. Η επικράτηση της Ρώμης. Στοιχεία από την οργάνωσή της και τον τρόπο ζωής των κατοίκων της.	- Να γνωρίσουν τα κυριότερα γεγονότα που συνδέονται με την ανάπτυξη του καρχηδονιακού και ρωμαϊκού κράτους και τη μεταξύ τους σύγκρουση. - Να γνωρίσουν χαρακτηριστικά στοιχεία της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής οργάνωσης της Ρώμης και της καθημερινής ζωής των κατοίκων της. - Να συσχετίσουν το πολίτευμα της Ρώμης με άλλα γνωστά πολιτεύματα.
		Οι πρώτες συγκρούσεις Ρωμαίων και Ελλήνων. Τα σημαντικότερα γεγονότα από τους τρεις μακεδονικούς πολέμους και τον αντιοχικό πόλεμο. Η Μακεδονία, η Ήπειρος και η Θεσσαλία	- Να γνωρίσουν τα σημαντικότερα γεγονότα που οδήγησαν στην κατάκτηση της Μακεδονίας, της Ηπείρου και της Θεσσαλίας από τους Ρωμαίους, στην παρακμή του κράτους των Σελευκιδών και τη δυναμική παρουσία των Ρωμαίων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
		γίνονται ρωμαϊκές επαρχίες. Δυναμική παρουσία των Ρωμαίων στην υπόλοιπη Ελλάδα.	στη νότια Ελλάδα. - Να κατανοήσουν πώς οι Ρωμαίοι κατόρθωσαν να αντιμετωπίσουν ταυτόχρονα και νικηφόρα δύο σημαντικούς αντιπάλους, τους Καρχηδόνιους και τους Μακεδόνες. - Να χαρακτηρίσουν τη στάση που τήρησαν τα διάφορα ελληνικά κράτη απέναντι στη Ρώμη.
		Η Ελλάδα υποτάσσεται στους Ρωμαίους. Η αντίδραση κατά των Ρωμαίων. Η τελευταία προσπάθεια της Αχαϊκής συμπολιτείας εναντίον των Ρωμαίων. Η Ελλάδα κάτω από το ρωμαϊκό ζυγό.	- Να γνωρίσουν τις τελευταίες αντιδράσεις των Ελλήνων εναντίον των Ρωμαίων και τα γεγονότα που οδήγησαν στο τέλος της ελευθερίας στην Ελλάδα. - Να κατανοήσουν τους τρόπους, με τους οποίους οι Ρωμαίοι φρόντισαν να εξασφαλίσουν την κυριαρχία τους στην Ελλάδα. - Να εκτιμήσουν την κατάσταση που επικρατούσε στην Ελλάδα μετά την κατάκτησή της από τους Ρωμαίους.
ΘΕΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ	- Γνωρίζουν το θέατρο ως χώρο εκπαίδευσης και ψυχαγωγίας των Αρχαίων.	**Το θέατρο στην αρχαιότητα.** Το θέατρο ως μέσον αγωγής και ψυχαγωγίας.	- Να γνωρίσουν τη σημασία του θεάτρου για τους αρχαίους Έλληνες.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
	Γνωρίζουν τα στάδια εξέλιξης της ελληνικής γλώσσας και γραφής.		- Να εκτιμήσουν τη διαχρονική σπουδαιότητα του θεάτρου ως μέσου αγωγής και ψυχαγωγίας για τους Αρχαίους.
		Γλώσσα και γραφή. Η εξέλιξη της ελληνικής γλώσσας από την αρχαιότητα ως σήμερα.	- Να συνειδητοποιήσουν ότι η γνώσσα υπέστη μεταβολές από τα αρχαία χρόνια ως σήμερα. - Να γνωρίσουν τα στάδια εξέλιξης της ελληνικής γραφής. - Να εκτιμήσουν τη σπουδαιότητα της μελέτης της διαχρονίας της ελληνικής γλώσσας.
		Επίσκεψη σε αρχαιολογικό χώρο. Διδακτική αξιοποίηση επίσκεψης σε αρχαιολογικό χώρο. Παράδειγμα επίσκεψης στον αρχαιολογικό χώρο των Δελφών.	- Να γνωρίσουν τον τρόπο με τον οποίο "παίρνουμε" ιστορικές πληροφορίες από τα ίδια τα αρχαιολογικά και ιστορικά ευρήματα ενός τόπου. - Να κατανοήσουν τη σημασία του γεωγραφικού παράγοντα στην εξέλιξη της ιστορικής ζωής. - Να γίνουν "ερευνητές" της ιστορίας του τόπου τους.

Άρθρο 2

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από το σχολικό έτος 1996-1997.

Στον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 21 Φεβρουαρίου 1997

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * TELEX 223211 YPET GR * FAX 52 34 312

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ Σολωμού 51		ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.	
Πληροφορίες δημοσιευμάτων Α.Ε. - Ε.Π.Ε.	5225761	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	
	5230841	25ης Μαρτίου 21 Τ.Κ. 541 00	(031) 423956
Πληροφορίες δημοσιευμάτων λοιπών Φ.Ε.Κ.	5225713	ΠΕΙΡΑΙΑΣ	4136402
	5249547	Νικήτα 6-8 Τ.Κ. 185 31	4171307
Πώληση Φ.Ε.Κ.	5239762	ΠΑΤΡΑ	(061)271249
Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.	5248141	Κορίνθου 327 Τ.Κ. 262 23	224581
Βιβλιοθήκη παλαιών Φ.Ε.Κ.	5248188	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	
Οδηγίες για δημοσιεύματα Α.Ε. - Ε.Π.Ε.	5248785	Διοικητήριο Τ.Κ. 454 44	(0651)21901
Εγγραφή Συνδρομητών Φ.Ε.Κ. και		ΚΟΜΟΤΗΝΗ	(0531)22637
αποστολή Φ.Ε.Κ.	5248320	Δημοκρατίας 1 Τ.Κ. 691 00	26522

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

- Μέχρι 8 σελίδες 150 δρχ.
- Από 9 μέχρι 16 σελίδες 300 δρχ.
- Από 16 σελίδες και άνω προσαύξηση 100 δρχ. ανά 8σέλιδο ή μέρους αυτού

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Κ.Α.Ε. Προϋπολογισμού 2531	Κ.Α.Ε. εσόδου υπέρ ΤΑΠΕΤ 3512
Α΄ (Νόμοι, Π.Δ., Συμβάσεις κ.τλ.)	50.000 δρχ.	2.500 δρχ.
Β΄ (Υπουργικές αποφάσεις κ.τλ.)	50.000 »	2.500 »
Γ΄ (Διορισμοί, απολύσεις κ.τλ. Δημ. Υπαλλήλων)	10.000 »	500 »
Δ΄ (Απαλλοτριώσεις, πολεοδομία κτλ.)	50.000 »	2.500 »
Αναπτυξιακών Πράξεων (Τ.Α.Π.Σ.)	25.000 »	1.250 »
Ν.Π.Δ.Δ. (Διορισμοί κ.τλ. προσωπικού Ν.Π.Δ.Δ.)	10.000 »	500 »
Παράρτημα (Πίνακες επιτυχόντων διαγωνισμών)	5.000 »	250 »
Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Δ.Ε.Β.Ι.)	10.000 »	500 »
Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (Α.Ε.Δ.)	3.000 »	150 »
Ανωνύμων Εταιρειών & Ε.Π.Ε.	250.000 »	12.500 »
Προκηρύξεων Α.Σ.Ε.Π.	10.000 »	500 »
ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΤΕΥΧΗ ΕΚΤΟΣ Α.Ε. & Ε.Π.Ε.	200.000 »	10.000 »

* Οι συνδρομές του εσωτερικού προπληρώνονται στα Δημόσια Ταμεία που δίδουν αποδεικτικό είσπραξης (διπλότυπο) το οποίο με τη φροντίδα του ενδιαφερομένου πρέπει να στέλνεται στην Υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου.
* Οι συνδρομές του εξωτερικού επιβαρύνονται πέρα των παραπάνω αναφερομένων ποσών με τα ταχυδρομικά τέλη και μπορεί να στέλνονται με επιταγή και σε ανάλογο συνάλλαγμα στο Διευθυντή Οικονομικού του Εθνικού Τυπογραφείου.
* Η πληρωμή του ποσοστού του ΤΑΠΕΤ που αντιστοιχεί σε συνδρομές, εισπράττεται στην Αθήνα από το Ταμείο του ΤΑΠΕΤ (Σολωμού 51 - Αθήνα) και στις άλλες πόλεις από τα Δημόσια Ταμεία.
* Οι συνδρομητές του εξωτερικού μπορούν να στέλνουν το ποσό του ΤΑΠΕΤ μαζί με το ποσό της συνδρομής.
* Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, οι Δήμοι, οι Κοινότητες ως και οι επιχειρήσεις αυτών πληρώνουν το μισό χρηματικό ποσό της συνδρομής και ολόκληρο το ποσό υπέρ του ΤΑΠΕΤ.
* Η συνδρομή ισχύει για ένα χρόνο, που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου χρόνου. Δεν εγγράφονται συνδρομητές για μικρότερο χρονικό διάστημα.
* Η εγγραφή ή ανανέωση της συνδρομής πραγματοποιείται το αργότερο μέχρι τον Μάρτιο κάθε έτους.
* Αντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές επιταγές και χρηματικά γραμμάτια δεν γίνονται δεκτά.

Οι υπηρεσίες κοινού λειτουργούν καθημερινά από 08.00΄ έως 13.00΄

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ